

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА ЗА ТАКМИЧЕЊЕ 2019/2020 - ГИМНАЗИЈЕ

Први разред

уџбеник:

издавач: Фреска

аутор: Немања Вујчић

општинско такмичење:

- Речник појмова (стр. 271-276)
- Увод (5-36)
- Државе, политика и право у античком свету (37-96)
- Ратови и војске у старом веку (97-158)
- Друштвени и привредни оквир друштвене историје (159-194)

окружно/градско такмичење:

- Градиво са општинског такмичења
- Култура, религија и свакодневни живот у старом веку (195 - 254)
- Наслеђе античког света (255 - 264)

републичко такмичење:

- Градиво са претходних нивоа такмичења
- Сеобе у прошлости 265 - 287

Други разред природно-математичког смера

општинско такмичење:

- Основи историјског истраживања
- Кључне појаве, процеси и личности епохе

окружно/градско такмичење:

- Градиво са општинског такмичења
- Држава и институције
- Друштвени и привредни односи

републичко такмичење:

- Градиво са претходних нивоа такмичења
- Култура и свакодневни живот
- Појаве дугог трајања - мит, легенда, наука

Наставна тема	Наставне јединице
Основи историјског истраживања	Хронологија и простор/ средњи и нови век Историјски извори / средњи и нови век Реконструкција и интерпретација прошлости
Кључне појаве, процеси и личности епохе	<p>Сеобе народа и колонизација</p> <p>Покрштавање и развој писмености, науке и цивилизације</p> <p>Верски покрети, односи и ратови</p> <p>Кључне појаве у Европи 12. века</p> <p>Личности епохе раног средњег века у Европи</p> <p>Личности епохе промена у средњем веку</p> <p>Европа у периоду раног средњег века</p> <p>Српски народ, земље, државност, друштво и црквена организација</p> <p>Личности епохе раног средњег века у Србији</p> <p>Први Немањићи</p> <p>Држава и друштво Немањића</p> <p>Србија на врхунцу моћи Немањића</p> <p>Личности епохе Немањића</p> <p>Епоха Лазаревића и Бранковића</p> <p>Епоха Котроманића, Балшића и Црнојевића</p> <p>Османска освајања</p> <p>Европа после османске инвазије</p> <p>Научно- технолошка и географска открића</p> <p>Развој и утицај нових идеја /хуманизам и ренесанса и просветитељство</p> <p>Нови свет и ново време</p> <p>Време револуција</p> <p>Настанак уставности</p> <p>Епоха Наполеонових ратова</p> <p>Бечки конгрес и стварање новог светског поретка</p> <p>Идеје националног уједињења у Европи</p> <p>Личности епохе новог века у Европи</p> <p>Српска револуција</p> <p>Први српски устанак</p> <p>Други српски устанак</p> <p>Личности Српске револуције</p> <p>Идеје уставобранитеља</p> <p>Срби ван Србије у време устанака и њихове идеје</p> <p>Културни препород код српског народа</p> <p>Настанак националних владарских династија</p> <p>Кнежевина Србија</p> <p>Међународно признање Србије и Црне</p>

	Горе
Држава и институције	Типови државних уређења: монархија, република, градске комуне Међудржавни односи Структура, унутрашње уређење и институције Законодавство, државна управа и војска 47. Односи државе и цркве – сеуларизација 48. Државе средњег века 49. Русија и Романови у новом веку 50. Француске и Енглеске династије новог века 51. Немачке и мађарске династије у новом веку 52. Османлије у новом веку 53. Срби истакнуте личности епохе новог века 54. Државе и династије епохе новог века
Друштвени и привредни односи	55. Феудализам и вазални односи 56. Сталежи – друштвени слојеви и групе 57. Мануфактура 58. Натурална и робно-новчана привреда 59. Друштвени и привредни односи
Култура и свакодневни живот	60. Религије и веровања: православље, католичанство, ислам, јудаизам 61. Јереси и сујеверје 62. Наука, образовање, штампа 63. Породични односи, болести и лечења 64. Задужбинарство и споменици 65. Култура и свакодневни живот
Појаве дугог трајања – мит, легенда, наука	66. Митови, легенде и предања 67. Злоупотреба историје и митова - псеудоисторија 68. Савремени политички митови 69. Култура сећања 70. Научна методологија 71. култура сећања кроз средњи и нови век

Други разред друштвено-језичког смера

општинско тамичење:

- Основи историјског истраживања
- Кључне појаве, процеси и личности епохе

окружно/градско такмичење:

- Градиво са општинског такмичења
- Држава и институције
- Друштвени и привредни односи

републичко такмичење:

- Градиво са претходних нивоа такмичења
- Култура и свакодневни живот
- Појаве дугог трајања - мит, легенда, наука

Наставна тема	Наставне јединице
Основи историјског истраживања	Хронологија и простор/ средњи и нови век Историјски извори / средњи и нови век Реконструкција и интерпретација прошлости
Кључне појаве, процеси и личности епохе	Сеобе народа и колонизација Покрштавање Развој писмености, науке и цивилизације Верски покрети, односи и ратови (крсташки ратови, Велики раскол, јереси, исламизација, реформација, противреформација) Српски народ, земље, државност, друштво и црквена организација Османлијска освајања Научно-техничка и географска открића Развој и утицај нових идеја (хуманизам, ренесанса) Истакнуте личности: Јустинијан I, Ираклије I, Мухамед, Карло Мартел, Карло Велики, кнез Властимир, цар Симеон, Јован Владимир, цар Самуило, Василије II, краљ Михаило, Тирило и Методије, цар Отон I, цар Хенрих IV, папа Гргур VII, папа Урбан II, Фридрих I Барбароса, Ричард Лавље Срце, Саладин, цар Манојло I Комнин, папа Иноћентије III, бан Кулин, Стефан Немања, Стефан Првовенчани, Сава Немањић, Милутин, Стефан Дечански, Стефан Душан, цар Карло IV Луксембуршки, кнез Лазар и кнегиња Милица, Твртко I Котроманић, Стефан Лазаревић, деспот Ђурађ Бранковић, султанија Мара, српски деспоти у јужној Угарској, Ђурађ Кастриот Скендербег, Мехмед II Освајач, Јанко Хуњади, краљ Матија Корвин, Јохан Гутенберг, Изабела Кастиљска, Марко Поло, Кристифор Колумбо, Фернандо Магелан, Ђото, Петрарка, Бокачо, Леонардо да Винчи, Микеланђело Буонароти, Николо Макијавели, Никола Коперник, Исак Њутн, Мартин Лутер, Карло V и Филип II Хабзбуршки, Сулејман Величанствени, Мехмедпаша Соколовић, Хенри VIII, Елизабета I, Сервантес, Вилијам Шекспир, Молијер, Луј XIV, Петар Велики, Арсеније III Црнојевић, Арсеније IV Јовановић, принц Еуген Савојски...
Држава и институције	Типови државних уређења Монархија Република Градска комуна Структура, унутрашње уређење и институције Скупштине Законодавство, државна управа и војска Међудржавни односи Односи државе и цркве Секуларизација Истакнуте владарске породице Европе (Каролинзи, Отонска

	династија, Капети, династија Арпадоваца, Хоенштауфовци, Комнини, Плантагенети, Валоа, Асеновци, Палеолози, Анжујци у Јужној Италији и Угарској, Медичи, Хабзбурговци, Тјудор, Бурбони, Османлије, Романови) Истакнуте српске владарске породице (Немањићи, Котроманићи, Лазаревићи, Бранковићи, Мрњавчевићи, Балшићи, Косаче, Црнојевићи)
Друштвени и привредни односи	Типови друштвених уређења и односа Патријархално друштво Феудализам Вазални односи Сталежи/друштвени слојеви и групе Мануфактура Натурална привреда Робно-новчана привреда
Култура и свакодневни живот	Религије и веровања Православље Католичанство Ислам Јудаизам Протестантизам Јереси Сујеверје Обичаји Наука образовање Штампа Породични и родни односи Болести и лечење Задужбинарство и споменици
Појаве дугог трајања – мит, легенда, наука	Митови, легенде и предања – значење и значај некад и сад Злоупотреба историје и митова Псеудоисторија Савремени политички митови. Научна методологија Култура сећања

Трећи разред општег и друштвено-језичког смера

општинско такмичење:

- Европа и Срби од краја XV до краја XVIII века
 - Клет (аутори: Војин Дабић, Михаел Антоловић, Душан Омчикус), стране 7-178.
 - Фреска (Радош Љушић), 5-120.
 - Завод за уџбенике (Радош Љушић), 6-121.
 - Завод за уџбенике (Александра Колаковић, Мања Милиновић), 6-139.
 - Завод за уџбенике (Драгомир Бонцић, Коста Николић), 6-107.

окружно/градско такмичење:

- градиво са општинског такмичења
- Европа и свет од револуција крајем XVIII века до уједињења Италије и Немачке

- Клет (Војин Дабић, Михаел Антоловић, Душан Омчикус), 180-215, 248-254, 262-281.
- Фреска (Радош Љушић), 121-160.
- Завод за уџбенике (Радош Љушић), 144-191.
- Завод за уџбенике (Александра Колаковић, Мања Милиновић), 140-195.
- Завод за уџбенике (Драгомир Бонџић, Коста Николић), 108-147, 215-217, 223-225.

републичко такмичење:

- градиво са претходних нивоа такмичења
- Срби и балкански народи од почетка борбе за независност до међународног признања независности Србије
 - Клет (Војин Дабић, Михаел Антоловић, Душан Омчикус), 216-247, 255-261.
 - Фреска (Радош Љушић), 161-269.
 - Завод за уџбенике (Радош Љушић), 194-313
 - Завод за уџбенике (Александра Колаковић, Мања Милиновић), 196-277
 - Завод за уџбенике (Драгомир Бонџић, Коста Николић), 148-228.

Четврти разред општег и друштвено-језичког смера

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ

- ❖ Европа и свет последњих деценија 19. И почетком 20.века
- ❖ Србија и Црна Гора као независне државе. Срби под влашћу Турске и Аустро-Угарске
- ❖ Први светски рат
- ❖ Свет и Европа између Првог и Другог светског рата стр
- ❖ Краљевина Југославија 1918-1941

ГРАДСКО (ОКРУЖНО) ТАКМИЧЕЊЕ

Градиво са општинског и следеће градиво:

- ❖ Други светски рат 1939-1945
- ❖ Југославија у Другом светском рату
- ❖ Свет после Другог светског рата

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

Градиво са општинског, градског такмичења и следеће градиво:

- ❖ Југославија после Другог светског рата